

Schletter'sche Buchhldg.
(E. Franck)
Antiquariat
BRESLAU
Schweidnitzerstr. No. 16-18.

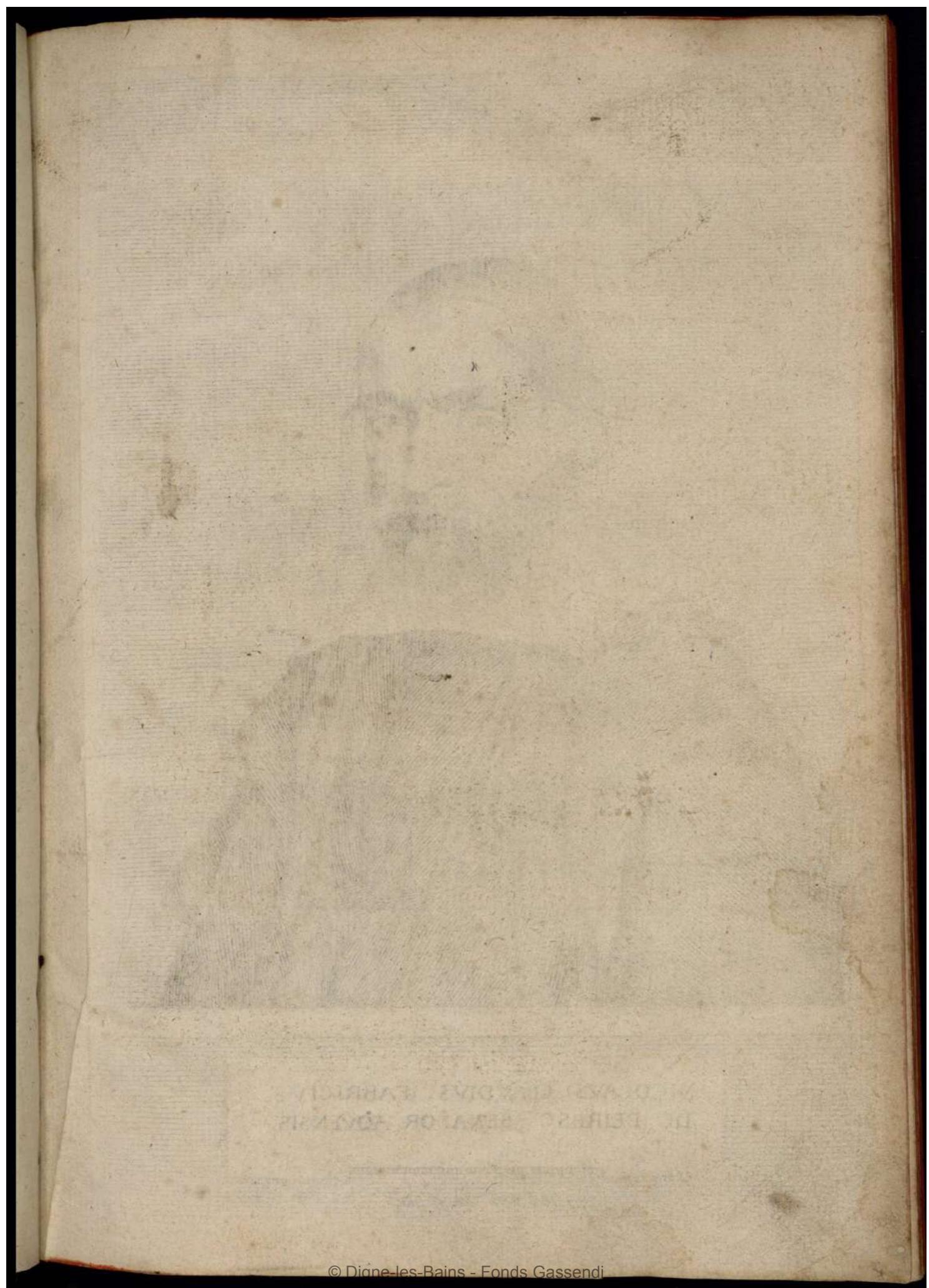
GAS4/AS10

383^e 100^e
Prof. S.

~~✓ P.M. 100°~~
~~600° = Vmax~~

Lam

282

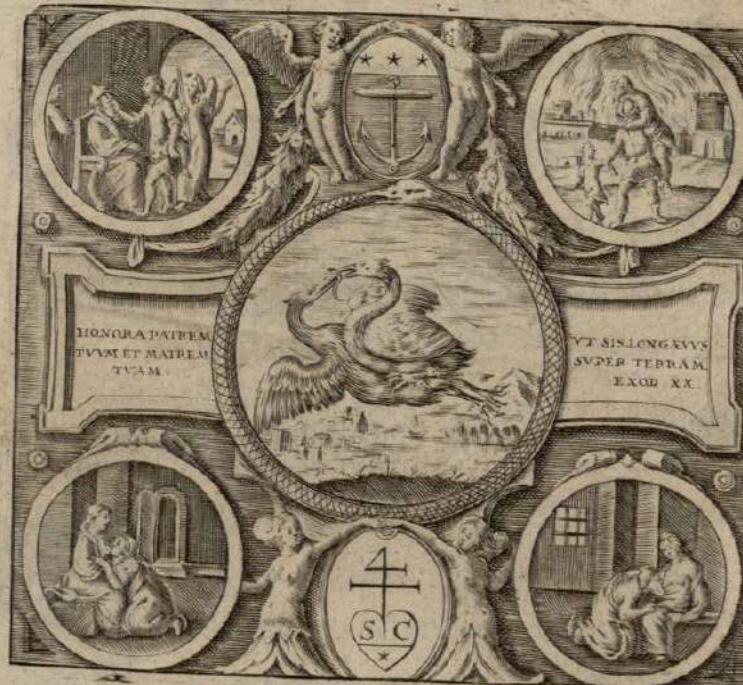

NICOLAVS CLAUDIVS FABRICIVS
DE PEIRESC SENATOR AQVENSIS

C. Mellan G. del. et sculp.

VIRI ILLVSTRIS
NICOLAI CLAVDII
FABRICII DE PEIRESC,
SENATORIS AQVISEXTIENSIS
V I T A.

Per PETRVM GASSENDVM Præpositum
Ecclesiæ Diniensis.

Libri rari editio ra-
gi jima
ob. Bauer Nbl. libr. rar.
T.H. p. 13.

P A R I S I I S ,
Sumptibus S E B A S T I A N I C R A M O I S Y ,
Architypographi Regij, viâ Iacobæâ.

M. D C. X L I .
C V M P R I V I L E G I O R E G I S .

Ernesti Kerssenfein.

AIRI ILLUSTRA
NICOLAI CLAVDII
FABRICII DE PIRESE
SENATORIS AGNOSTHINI

AT I V

Le PETRYM GASSENDI PREPONDE
Eccl^e & Digne

PARISIIS
Gaspard & BASTIANI GRAMOISY
ALOPRABOETAPI REGII AVT LACPSY

M. DC. XL.
CVM LIBERTEO MAGIZ

GRASSI

PRINCIPI MAGNO,
 SAPIENTI, BONO,
 LUDOVICO
V A L E S I O
 ALENSI COMITI,
 LEVIORIS EQVITATVS PER
 Gallias Magistro, & Gallo-Pro-
 uinciae Proregi.

PETRVS GASSENDVS *et alii*.

AGNE PRINCEPS,

Scribere aggredior quam abs me deposcis lau-
datisimi Peireskij vitam. Quippe non prius in
hanc Prouinciam faustis anibus accessisti, quam
A ij

ingemuisti præceptam tibi, magnâ fatorum iniui-
 diâ, illius consuetudinem; ac me, quem nôras
 fuisse cum ipso familiarissimè versatum, perquàm
 studiosè de eius studiis, moribüsque es perconta-
 tus. Voluisti etiam habitum oris ex effigie co-
 gnoscere, & loca adire, in quibus superessent illius
 vestigia, lustrando ubi habitare, ubi sedere, ubi
 præstanteis quosque viros, quibusdam quasi Sire-
 nibus, detinere solitus fuisset. Denique in eam
 raptus es virtutum eius admirationem, ut con-
 scribenda illius vita non postremus auctor mihi
 fueris, ac me idcirco non inuitus à te abesse permi-
 seris, ut in secessu hocce meo coronis citius impo-
 neretur. Et poteram quidem germanam excusa-
 tionem pratexere ex tenuitate virium: at cunctan-
 dum non censui, cum ad multiplex officium at-
 tendi. Nam primum quidem, quod ad Te spectat,
 morosus sim planè, nisi obsequar, qui nihil tale co-
 gitans, ac nihil tale meritus, sic fui euocatus ad
 te salutandum, ut ex eo vsque tempore beneuolen-
 tia erga me tua esse non potuerit & liberior, &
 dulcior, & ad omnem comitatem, facilitatemque
 proclivior. Didici certè experiendo, quâm merito
 iure te suspiciat, ametque, & suas delicias tota du-
 cat prouincia; fœlix videlicet Prorege, in quo phi-
 losophia, & imperium equis momentis temperen-
 tur. Quinetiam ita pacis studia cum artibus belli

5

componis, ita cum Marte Musas concilias, ut
ambiguum fiat, generosiorne, an eruditior emi-
neas; & cum immortale id decus sit tibi genti-
litium, nemo tamen ex inclita, Regiaque Valesio-
rum stirpe occurrat tecum comparandus. Sed me-
moranda haec alias: nunc commendari satis non
potest, quod fasceis ubique submittis virtuti, ne-
que in solis Principibus regiarum laudum mate-
riam queris. Nihil interesse existimas sub qua
veste lateat heroica mens; & modo pectus diui-
num sit, propensum te ad cultum praefas. Exem-
plu certè erit perpetuo, & magnorum Ducum, Im-
peratorumque factis accensendo, quod iam tua
commendatione Senatorij ordinis virum ob exi-
mias animi doteis, inter Principes euehis; & ne
unquam illius fama intermoriatur, curam assis-
mis. Oportet nempe in te possideas quas in illo
amas laudatas virtutes; neque potest affectus
tui non perennare memoria, cui virtus ipsa est
elogium pronunciatura sempiternum. Deinde
quod spectat ad Virum, ingratus sim, nisi id pra-
stem, quod singularis erga me amor, & munifica
indoles erga omneis efflagitat. Nam me quidem
quantum amarit, promptius est animo sentire,
quam verbis exprimere; satisque est dicere me fœ-
licitati vertere magne, quod me tam carum ha-
buerit, quod tam frequentem sibi adesse, consilio-

A iiij

rūmque animi omnium esse consciū voluerit ;
 quod in meū ſinū ut cetera, ſic extrema ver-
 ba, animāque ipſam tandem exhalārit. Eam
 ob cauſam, cū nulli magis, quā mīhi eſſe cordi
 debeat capitī tam cari memoria; currenti ſanē
 adhibet calcar, cū tuō imperio id exigis, ad quod
 gratitudo, & ius amicitia me proclīuem facit.
 Qui enim quoties quidpiam de illo cogito, loquor,
 audio, intima quadam ſuauissimāque animi lati-
 tia perfundor : quomodo poſſim non incundē vitā
 eiusdem ſeriem ſic ſcribendo retexere, ut cum ple-
 riſque cōmunicetur? An non videbor adhuc cum illo
 humanissimè conuersari, ſuauisque horas conſu-
 mere, ac tum mīhi demū ſatisfacere, ubi per me
 non ſteterit, quin tanti amici gloria efflorefcat?
 Quantum verò ad propensionem, qua animatus in
 omneis fuit, exſtitiffe nemo videtur, qui in com-
 mune bonum natus, id impensiū curauerit, ut
 constantissimè prodeſſet uniuersitati generis hu-
 mani. Nam multis quidem ceſſiffe potest, ſi fa-
 cultates ſpectaueris; nemini tamen, ſi virium mo-
 dum, voluntatēque beneficiendi. Dignus proin-
 de, qui regnārit in animis hominum, ac ſtudioſo-
 rum præſertim, quos excitare, foueréque eruditio-
 ne, conſilio, auctoritate, gratia, opibus ſuis deſtitit
 nunquam. Testes ſunt boni, doctique omnes, qui
 conſenſu unanimi fatentur nullum unquam fuif-

7

se Mecœnatem generosiorum. Heinc tametsi fa-
ma illius non videatur posse extingui, cuius illu-
stri nomine litteratorum orbis completur; haud ta-
men committendum est, ut idem nobis exprobrari,
quod Mecœnatus saculo possit. Nam quod hu-
us historiam nemo coetaneus in posteros trans-
miserit, effectum est, ut prater nomen eruditis ca-
rissimum, vix quicquam de illo ad nos permanâ-
rit; et cum idem Nostro timendum videatur,
equum profecto, ut qui illi familiariter coniuexe-
runt, id current, ut quis fuerit, nepotibus etiam
seris innotescat. Similis enim crepusculo vesper-
tino est rerum fama, qua initio clarissima, ita
paulatim euanescit, ut abeat tandem in tenebras;
opusque adeo historia est, qua facis instar illam
producat. Agnosco porro neminem esse, cui, po-
tius, quam mihi id munus incumbat; quando ne-
mo est, cui propter diurnum, familiarēisque
conscitum, ille potuerit esse perspectior. Accedit,
quod licuit à morte ipsius ea interrogare, et cum
ex variis epistolis, tum ex aliis monumentis in-
telligere, que non fuissent cuiuis perinde in prom-
ptu. Factum certè est ob hanc causam, ut cum
tot viri eximij huiusmodi Spartam ornare potuissent,
nihilominus tecum conspirarint, neque solli-
citauerint, ut illi admouerem manum. Postremò
quod spectat ad Patriam, ad hanc statem, ad

posteros, iniurius sim prorsus, si opus detrectem.
 Et patriæ quidem; nam species quadam impie-
 tatis videretur, si obduci paterer lumen, quo, ut
 hactenus coruscavit, sic merito in posterum gloria-
 ri mirificè potest; si negligi id ornamentum, quo
 pronunciare penè licet nullum unquam aut exsti-
 tisse, aut existitum magnificentius. Quippe non
 tota modò Europa, sed Asia quoque, & Africa,
 ac ipse etiam nouus orbis conuersos eius occasione
 in hanc provinciam oculos habuit; nemoque us-
 quam fuit eruditus, bonarumve appetens rerum,
 qui non aut illum conuenire, aut cum eo certè agere
 per literas non affectarit. Tum presenti quoque
 atati; siquidem eius interest, ut qui sequentur,
 intelligant non fuisse effatam in ipsa naturam;
 potuisséque eam virum magnum, insignemque pro-
 ducere, qui futuris post saeculis proponi in exem-
 plum posset. Magna certè eius laus est, quod vi-
 deatur in illo uno collegisse omneis omnium saecu-
 lorum virtutes; possitque adeò sese efferre, quod in
 ipso expresserit quicquid præclarum de Pandora
 fabulosa ætas confinxit. Denique ipsis posteris;
 quoniam incundissimum ducent virum illum co-
 gnoscere, cuius singulari affectui sese plurimum
 debere agnoscere; cuius fortassis imitatione sic te-
 nebuntur aliqui, ut quasi Phœnices enasci ex illius
 cineribus non sine fructu aliquo generis humani

CON-

contentent. Quod supereft, vitam describam,
 quan narrationis simplicitate, non coloribus quaesi-
 tis spectetur. Alij, si videbitur, comptiore cala-
 mo expolient, ac historia forma donabunt quos ipse
 commentarios, cœs rudera quadam, digessero so-
 lùm, veluti annaleis, in temporum seriem. Si qui-
 dem mihi animus est agere Damidem duntaxat,
 & si qui fortè caußabuntur delectum mihi non ha-
 bitum, minima queque obseruitanti; dicam quod ille,
 etiam micas, que ex mensis Deorum sunt, di-
 gnas videri, qua colligantur. Fortè neque res iis
 erit ingrata, qui, similes tui, pernoſſe magnos viros
 ſtudent, non ob actiones ſolum illustreis, publiceque
 exhibitas; ſed ob obscuras etiam, & quas euulgari
 ipſimet noluiffent. Quippe qua in oculis omnium,
 & cum claritate geruntur, nescio quid perſona-
 tum habent; unde quidnam intus, & ſub cute la-
 teat, internoſſe perarduum ſit; qua verò procūl ab
 arbitris, & ſine famæ captatione, atque idcircò ſi-
 ne fuco, erepta que perſonā fiunt, ea demūn homi-
 nem oſtendunt; quod diſcernere eſt operæ pretium.
 Id ſcilicet animos addit ad imitandum præclarè ge-
 ſta, cum etiam in heroibus nonnulla deprehen-
 dimus infirmitatis noſtræ indicia; neque perin-
 de desperamus eorum virtutes affequi, ac dum
 grandia queque duntaxat narrantur. Sin verò
 nonnulli requirent illuſtriora quedam, & am-

B

pliora facta, quam commemoraturi sumus; nō
 rint oportet non omnis posse Scipiones esse, aut
 Maximos, ut bella, triumphosque recordari va-
 leant. Abundè illi merentur laudem, quos cùm
 fortuna ad summam opes, atque dignitates non eue-
 xerit; maiores tamen animos gerunt, generosiore
 virtute sunt, ac moluntur grandiora longè, quam
 pro conditione sperare quis possit. Talis porro Pei-
 reskius fuit, quem exhibuti non sumus, nisi ut vi-
 rum, qui fuerit gradus, censisque Senatorij; &
 qui se tamen ita gesserit, ut se fecerit quolibet en-
 comio, ac panegyri superiorem. Videlicet sumus
 duo quedam toto decursu prosequuturi, ob qua com-
 mendatus summoperè est; alterū eruditio magna,
 ac omnigena, cum ardore sciendi inexplebili: alte-
 rum cura indefessa promouendi arteis ingenuas,
 cum regia planè erga omnes literatos munificen-
 tia. Ex hisce vero capitibus periculum sanè non
 subest, ne efferre quidpiam hyperbolice videar; lo-
 quar enim in ipso ore eruditorum virorum, apud
 quos ille inclauit, quique tantum abest, ut me
 causentur fuisse nimium, quin vereor potius, ne par-
 cum nimis exstitisse sint conquesturi. Sed ne hærere
 heic videar, patere, per optime Princeps, ut quæ nos-
 se desideras, deinceps enarraturus, exordiar à ma-
 ioribus: ut vel ex eo capite constet, cur illum aucto-
 res constantissimè Nobilissimum vocitarint.